

ה"ת 63801/11/15 - חנן פאר שלום, מירב שלום נגד מדינת ישראל

בית משפט השלום בראשון לציון

28 ינואר 2016

ה"ת 63801-11-15 שלום ואח' נ' מדינת ישראל

בפני כב' סגן הנשיאה, השופט אברהם הימן
המבקשים
1. חנן פאר שלום
2. מירב שלום

נגד
המשיבה
החלטה
מדינת ישראל

לפני בקשה להחזרת תפוסים לפי סעיף 34 לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], תשכ"ט-1969 (להלן - "הפקודה").

רקע.

כנגד המבקשים (להלן גם - "המבקש" או "המבקשת", בהתאמה) אשר הינם זוג נשוי מתנהלת חקירה על ידי היחידה הארצית לחקירת פשיעה חמורה ובינלאומית בשיתוף עם יחידת יהלום שברשות המיסים בחשד לביצוע עבירות לפי חוק איסור הלבנת הון, תש"ס-2000 (להלן - "חוק איסור הלבנת הון") ועבירות מס.

ביום 29.9.15 בוצע חיפוש בביתם של המבקשים, ברכב הרשום על שם המבקשת מ.ר. 49-966-75 (להלן - "הרכב") ובאופן זה נמצאו בהחזקת המבקש. במהלך החיפוש נתפסו כספים בסך של 73,000 ₪, שיקים והאופנוע שבהחזקת המבקש. בחיפוש נוסף, שנערך בביתם של המבקשים במהלך חודש אוקטובר 2015, על פי צו חיפוש, תפסה המשיבה את הרכב מסוג פורד הרשום על שם המבקשת. בהמשך לשני חיפושים אלה נחקרו המבקשים על ידי המשיבה בחשד לביצוע עבירות לפי חוק איסור הלבנת הון.

בבקשה שהגישו המבקשים ביום 30.11.15 עתרו הם להשבת הרכב והכספים שנתפסו בביתם.

המשטרה הסכימה להשבת הרכב בכפוף לרישום עיקול על הרכב במשרד הרישוי לטובת המדינה. בהתאם לכך, ביום 17.12.15 הוריתי, כהחלטת ביניים, כי בכפוף לרישום עיקול על הרכב כאמור יושב לבעליו. באשר להשבת הכספים והשיקים הודיעה המשיבה כי היא מתנגדת להשבתם.

נוכח עמדות הצדדים קבעתי דיון לפני. הדיון התקיים ביום 24.1.15 בו נשמעו טענות הצדדים, ובמהלכו אף הוגשו לעיון מסמכים אשר סומנו במ/1 עד במ/5. לדיון זה התייצב גם נציג רשות המיסים ודבריו נשמעו אף הם.

טיעוני המבקשים.

המבקשים עותרים להשבת הרכב והכספים. לטענתם, במהלך חקירתו של המבקש הוצגו מטעמו מסמכים שונים וביניהם תצהיר בו הצהיר כי קיבל סכום של 70,000 ₪ ביום 27.9.15 מאדם אחר אשר את פרטיו מסר, אולם לפי מיטב ידיעתו הנושא טרם נבדק. באשר לרכב טוענת המבקשת כי מדובר ברכב בבעלותה המשמש אותה להסעת ארבעת ילדיהם הקטינים ובנסיעות לטיפולים רפואיים להם היא זקוקה בשל מחלת לב קשה ומחלות נוספות בגינם נדרשת היא לטיפול חודשי בבית חולים בילינסון. המבקשים טוענים כי הציגו לחוקרי המשיבה את מקור הכספים לרכישת הרכב וטענו כי המדובר בכספים שהתקבלו ממכירת רכבים ומהלוואה שניטלה מהבנק על סך של 50,000 ₪. בבקשה צוין כי מסמכים התומכים בטענות אודות מצבה הרפואי של המבקשת צורפו לבקשה וכי תצהיר מטעם מי שעל פי הטענה מסר את הכספים למבקש יוצג במהלך הדיון. באשר לכספים, טענו המבקשים כי לא מתקיימת עילה לתפיסתם, הואיל ולטענתם אין מדובר בכספים העשויים לשמש לביצוע עבירה, וכי מדובר בכספים שהתקבלו ממכירת רכב ואינם יכולים לשמש ראיה בהליך משפטי בשל עבירה שנעברה על ידי אחר. כמו כן טענו המבקשים כי לא ניתן לחלט כספים אלה שכן הכספים שהתקבלו לא שימשו לצורך עבירה או כשכר בעד ביצוע עבירה או כאמצעי לביצועה. על כן טענו המבקשים כי מידת הפגיעה בקניינם עולה על האינטרס הציבורי בתפיסה, וכי דין התפוסים לחזור לידם.

בדיון חזר בא כוח המבקשים על הבקשה וציין כי קיבל לידיו צו עיקול כספים שהוטל ביום 21.1.16 על הסך של 73,000 ₪. לטענתו, בעקבות חקירת המשטרה - יאחב"ל - הוציאה רשות המיסים שומה אזורית על סך של 250,000 ₪ והטילה עיקול על הכספים במעמד צד אחד אצל צד ג' שהוא משטרת ישראל. כמו כן טען כי המידע המצוי בידו מועט, ואולם לפי הבנתו ההיקף הכלכלי של העבירות המיוחסות למבקשים נמוך במידה רבה מהסכומים שנתפסו. לטענתו, לא מתקיימת בתפיסת הכספים אחת מתכליות התפיסה, לרבות זו המיועדת למניעת ביצוע עבירה בחפץ. בא כוח המבקשים הלין אף על כך כי משך זמן החקירה אינו ידוע, וטען כי אין סמכות להחזיק בתפוסים ללא הגבלת זמן בהתבסס על החשד הנטען. באשר לכספים טען כי לפחות מחציתם שייכים למבקשת, וכי בהתחשב במידת הפגיעה בזכות הקניין של המבקשים, בשווי התפוסים (הכספים ושווי הרכב) והעובדה כי השומה פחותה משווי התפוסים, יש לכל הפחות להורות על השבת מחצית מהכספים ועל הסרת העיקול שנרשם על הרכב.

טיעוני המשיבה.

המשיבה הסכימה להשבת הרכב בכפוף להטלת עיקול ברישום, והחלטת ביניים ניתנה. באשר לכספים ולשיקים מתנגדת המשיבה להחזרתם לידי המבקשים. בתגובתה ציינה כי אופנוע ותפוסים נוספים שכוננו על ידה "מדיה" הוחזרו למבקש כמו גם הרכב לאחר שנרשם עליו עיקול.

לדיון שהתקיים לפני התייצבו הן נציג יאחב"ל והן נציג יחידת יהלום שברשות המיסים. נציג יאחב"ל טען כי עניינה של החקירה בחשד לביצוע עבירות על איסור הלבנת הון והעלמת הכנסות והגיש דו"ח סיכום חקירה (סומן במ/1). כמו כן ולשאלות בית המשפט השיב בכתב במסמך שסומן במ/2. באשר לאופנוע טען כי היה בשימוש המבקש אך הבעלות בו נרשמה על שם אחר, וכי החקירה העלתה כי סכום הכסף שנתפס אצל המבקש תואם לסכום ששילם למבקש רוכש האופנוע. נציג יאחב"ל הציג רשימה של המעורבים בחקירה (סומן במ/3) וטען כי עד כה נחקרו חלקם והיתר צפויים

להיחקר. כמו כן הגיש את עדות המבקשת באשר להתנהלות הכספית של המשפחה (סומן במ/5).

נציג רשות המיסים מסר כי הוצא עיקול אזרחי בעקבות החקירות שבוצעו, כי התיק הועבר לפרקליטות ואולם נדרשות פעולות חקירה נוספות בודדות הצפויות להתבצע בתוך חודש ימים. כמו כן השיב לשאלת בית המשפט על גבי מסמך שסומן במ/4.

דין והכרעה.

עניינה של הבקשה שלפני בהשבת כספים ורכב השייכים למבקשים ואשר נתפסו על ידי המשטרה במסגרת חקירה משותפת המתנהלת נגדם על ידי משטרת ישראל ורשות המיסים בגין חשד לביצוע עבירות לפי חוק איסור הלבנת הון ועבירות מס.

המקור לסמכות המשטרה לתפיסת החפצים הוא בסעיף 32(א) לפקודה הקובע כי **"רשאי שוטר לתפוס חפץ, אם יש לו יסוד סביר להניח כי באותו חפץ נעברה, או עומדים לעבור עבירה, או שהוא עשוי לשמש ראיה בהליך משפטי בשל עבירה, או שניתן כשכר בעד ביצוע עבירה או כאמצעי לביצועה"**.

לענין חוק איסור הלבנת הון קובע סעיף 26(א) שבו כי **"סמכויות החיפוש והתפיסה לפי פקודת מעצר וחיפוש, יחולו, בשינויים המחויבים, גם לענין רכוש שביחס אליו ניתן לתת צו חילוט לפי חוק זה"**.

בהתאם לסעיף 32(א) לפקודה הרי שעל מנת שתקום עילת תפיסה של חפץ נדרש כי יתקיים יסוד סביר להניח כי החפץ מקיים קשר לעבירה שנעברה או שעתידיה להיעבר. באשר למידת הקשר בין החפץ לבין עבירה נקבע כי לא נדרשת תשתית ראיתית במידה גבוהה אלא די בכך שסביר להניח שקיים קשר בין התפוס לבין ביצועה של עבירה (ראו בש"פ 7446/12 ד.י. א.נ. דיאמונדס (2007) בע"מ נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו]).

משנתפס חפץ על ידי המשטרה, מקנה החוק לבית המשפט סמכות להורות על שחרורו של החפץ בתנאים שיקבע, וכך קובע סעיף 34 לפקודה: **"על פי בקשת שוטר שהוסמך לכך על ידי קצין משטרה בדרגת מפקח משנה או בדרגה גבוהה מזו דרך כלל או לענין מסוים (להלן - שוטר מוסמך), או על פי בקשת אדם התובע זכות בחפץ, רשאי בית משפט שלום לצוות כי החפץ יימסר לתובע הזכות או לאדם פלוני, או שינהג בו אחרת כפי שיורה בית המשפט - הכול בתנאים שייקבעו בצו"**.

בגדרה של הסמכות השיפוטית להורות על שחרור החפץ קובעת הפסיקה כי יש לבחון מספר שאלות. תחילה יש לבחון האם התקיימה עילת תפיסה. בשלב הבא יש לבחון האם מתקיים מקור סמכות חוקי להמשך התפיסה. בבחינת שאלה זו יש לבחון האם מתקיימת תכלית תפיסה והאם זו נותרה בעינה. כמו כן ומבלי למצות, מקום בו החפץ נתפס למטרת הבטחת אפשרות חילוט עתידי יש לבחון את אופי התפתחות החקירה, ואת סיכוייה להבשיל לכתב אישום ולמשפט. מעת

שיקבע כי קיימת תכלית תפיסה יש לבחון האם ניתן להשיג איזון ראוי בין הצורך בהמשך התפיסה לשם הגשמת התכלית שביסודה לבין זכות הקניין של בעל הזכות בנכס התפוס, תוך שימוש ב"חלופת תפיסה". בתוך כך יש להעריך את מידת הצורך בהמשך התפיסה בהתאם לעוצמת התכלית שבתפיסה למול מידת נחיצותו של בעל הקניין בחפץ ושיעור נזקו. מקום בו ניתן יהיה להבטיח את תכלית התפיסה באמצעות חלופת תפיסה הרי שיש להעדיפה (ראו בש"פ 342/06 **חברת לרגו עבודות עפר בע"מ נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו]).

המבקשים טוענים כי לא מתקיימת עילת תפיסה חוקית של הכספים ושל הרכב לפי שלא מתקיימת תכלית תפיסה על פי דין. לחלופין טוענים הם כי שווי התפוסים שבידי המשטרה גבוה משווי ההיקף הכלכלי של העבירות בגין מתנהלת החקירה וכי על כן ולכל הפחות יש להורות על השבת מחצית מהכספים התפוסים השייכים למבקשת שאינה חשודה ועל הסרת העיקול על הרכב.

המשיבה מתנגדת להשבת התפוסים. לטענתם קיימת תכלית תפיסה, והחקירה אשר מצויה בשלבים מתקדמים צפויה להתקיים עוד זמן מה.

מתוך חומר החקירה החסוי שהוצג לפני עולה כי מתקיימת זיקה בין התפוסים לבין החשד לכאורה לביצוע העבירות מהסוג בגינו מתקיימת חקירה נגד המבקשים. מבלי להידרש לפרטי החומר החסוי, אציין בשלב מקדמי זה, קיים בסיס על פי הדין לתכלית תפיסת הרכב והכספים. חומר החקירה מעלה כי קיים חשד סביר ואף מעבר לכך, לביצוע העבירות בגינם מתנהלת החקירה הן ביחס למבקש והן ביחס למבקשת, באופן המצדיק תפיסת הכספים והרכב לצורך בחינת אפשרות אפקטיבית לחילוטם בעתיד.

משנמצא כי קיימת תכלית תפיסה, יש לבחון עוד האם ניתן לשחרר את התפוסים בתנאים ובסייגים על מנת להבטיח את תכלית התפיסה תוך צמצום מידת הפגיעה בזכות הקניין של המבקשים.

באשר לרכב, הרי שזה כבר שוחרר לידי המבקשים לאחר שנרשם עליו עיקול. משקבעתי כי מתקיימת תכלית תפיסה לגביו, הרי שאין מקום להורות על ביטול העיקול לגביו משום החשש כי תסוכל תכלית תפיסתו. כמו כן, עם השבתו לידי המבקשים, בתנאים ובהסכמת המשטרה, ממילא מתקיימת חלופת תפיסה שיש בה לאזן בין האינטרסים השונים באופן שאינו פוגע בזכות המבקשים על קניינם מעבר לסביר ולנדרש.

באשר לכספים, המדובר בסך של 73,000 ₪ שנתפס בביתם של המבקשים. אני סבור כי המשך החזקתם בידי המשטרה אינו פוגע בעקרון המידתיות. המבקשים לא טענו לקיומה של חלופת תפיסה, ועיקר טענתם היא כי יש להשיב מחצית מכספים אלה לידי המבקשת לפי שאלה שייכים לה. כאמור עיון בחומר החקירה מעלה חשד סביר לביצוע עבירות אף ביחס למבקשת. אין לפיכך יסוד לטענה כי יש להשיב לה מחצית מהכספים וממילא מלבד טיעון סתמי המבוסס על קשר הנישואין בינה לבין המבקש לא הובאו ראיות להוכחת זכאותה במחצית מהכספים.

אני מקבל טענת בא כוח המבקשים כי שווי התפוסים גבוה משווי השומה שהוציאה רשות המיסים והעומדת, לטענתו, על

הסך של 250,000 ₪, ולו משום שאין בטיעון כללי, כשלעצמו, לבסס פערי השווי הנטענים.

בא כוח המבקשים אף הלן על משך החקירה אשר פוגעת בזכות המבקשים על קניינם. מתוך שהובא בפני עולה כי עד כה התקיימו פעולות חקירה ואולם נדרשות לביצוע פעולות חקירה נוספות. אמנם נראה כי החקירה הדרושה מורכבת ומסועפת ואולם יש לצפות כי פעולות החקירה יסתיימו תוך פרק זמן סביר.

בשולי הדברים יצוין כי הבקשה להשבת תפוסים לא התייחסה לשיקים שנתפסו. ממילא לא נמסרו נתונים בעניין זה ולא נדרשתי לכך בהחלטה זו.

סוף דבר, הבקשה להשבת התפוסים- הכספים והרכב- נדחית לעת הזו, ועד להחלטה אחרת.

ניתנה היום, י"ח שבט תשע"ו, 28 ינואר 2016, בהעדר הצדדים.